

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2020 r.
sprawy **S. B.**,
skazanego za popełnienie przestępstw z art. 286 § 1 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego w G.,
z dnia 6 marca 2019 r., sygn. akt V Ka (...),
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w T.,
z dnia 5 listopada 2018 r., sygn. akt II K (...)

postanowił

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego S. B.**
kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

S. B. został oskarżony o popełnienie 9 przestępstw wyczerpujących znamiona art. 286 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w T. wyrokiem z dnia 5 listopada 2018 r., sygn. akt II K (...) uznał S. B. za winnego popełnienia:

1. czynu zarzucanego mu w punkcie 1. oskarżenia, stanowiącego występki z art. 286 § 1 k.k. i za to na mocy art. 286 § 1 k.k. skazał go na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

2. czynów zarzucanych mu w punktach 2 - 9 oskarżenia, stanowiących występki z art. 286 § 1 k.k. i ustalając, że stanowią one ciąg przestępstw, przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k., na mocy art. 286 § 1 k.k. skazał go na karę 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności;
3. na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k., połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności wymierzone w punktach I. i II. i orzekł karę łączną 3 lat pozbawienia wolności;
4. na mocy art. 46 § 1 k.k. zasądził od oskarżonego na rzecz:
 - „T.” S. J. z siedzibą w G. kwotę 8.158,22 zł
 1. - PHU „J.” z siedzibą w D. kwotę 35.798, 93 zł
 tytułem naprawienia wyrządzonych pokrzywdzonym szkód;
 - 5. obciążył oskarżonego kosztami sądowymi.

Wyrok ten został zaskarżony apelacją przez obrońcę oskarżonego, który zaskarżając go w całości zarzucił „obrazę prawa materialnego, tj. art. 286 § 1 k.k. poprzez jego wadliwe zastosowanie w stosunku do zachowania oskarżonego w sytuacji, gdy oskarżony swym zachowaniem nie wypełnił znamion oszustwa opisanego w art. 286 § 1 k.k.”. Podnosząc powyższy zarzut obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów.

Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 6 marca 2019 r., sygn. akt V Ka (...):

1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że :
 1. w punkcie II wymierzoną karę obniżył do roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności,
 2. w punkcie III wymierzoną karę łączną obniżył do roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
 1. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy;
 2. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 300 zł tytułem opłaty za pierwszą i drugą instancję oraz zwolnił go od pozostałych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca S. B. , który zaskarżając wyrok w całości, zarzucił:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa

karnego procesowego, a mianowicie przepisów art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 9 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 6 k.p.k., art. 2 § 2 k.p.k., art. 452 § 2 k.p.k., art. 458 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 433 § 1-2 k.p.k., art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k. polegające na przeprowadzeniu wadliwej kontroli odwoławczej - poprzez nienależyte rozważenie podniesionego w apelacji obrońcy zarzutu oraz zawartych w środku odwoławczym wywodów, skutkujące błędnym zaakceptowaniem przez Sąd Okręgowy powierzchownej, jednostronnej i sprzecznej z zasadami prawidłowego rozumowania oceny dowodów dokonanej przez Sąd Rejonowy, sprowadzającej się wyłącznie do uznania za wiarygodne zeznań świadków J. D., J. P. oraz J. K. osobiście zainteresowanych i zaangażowanych konkretnym rozstrzygnięciem niniejszej sprawy na niekorzyść aktualnie skazanego, co do twierdzeń o wprowadzeniu tychże osób w błąd przez skazanego, co do jego sytuacji finansowej, gdy nie doszło do wprowadzenia w błąd - albowiem - co jest zgodne w zeznaniach obu podmiotów pokrzywdzonych, skazany oświadczał swym kontrahentom, że nie ma aktualnie pieniędzy, tym samym zaś, zgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy informował kontrahentów o swej - aktualnej na chwilę zawierania transakcji - sytuacji finansowej. Jest to oczywiste zważywszy na fakt, że skazany ustalał z pokrzywdzonymi odroczony termin płatności - właśnie z tego powodu, iż w momencie zawierania transakcji nie dysponował środkami do zapłaty. Błąd zaś może dotyczyć li wyłącznie wyobrażenia o istniejącej (a nie przyszłej) rzeczywistości (wyrok SN z dnia 19 lipca 2007 r., V KK 384/06). Tym samym w okolicznościach niniejszej sprawy skazany nie mógł wprowadzić w błąd swych kontrahentów, skoro w momencie zawierania transakcji informował, że nie ma aktualnie pieniędzy i z tego powodu potrzebuje uzgodnić z nimi odroczony termin płatności. To, że przypuszczenia skazanego, co do przyszłości - o jakich lojalnie informował swoich kontrahentów, iż uzyska pieniądze za bydło, czy od współnika z Niemiec - nie sprawdziły się, jest irrelevantne albowiem nie dotyczyły stanu rzeczy istniejącego w momencie zawierania transakcji. Sąd Okręgowy zignorował, iż błąd nie może dotyczyć stanu przyszłego - ze swej istoty niepewnego - nadto zaakceptował pominięcie przez Sąd Rejonowy, na jakim ciąży obowiązek ustalenia prawdy materialnej, przeprowadzenia dowodu z zeznań świadka W. B., która to osoba miała pomóc skazanemu w uzyskaniu środków na spłatę zaciągniętych

zobowiązań. Przeto doszło do zaakceptowania przez Sąd Okręgowy dowolnej i wybiórczej oceny (ograniczonych) dowodów, z pominięciem istotnych okoliczności mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie - w szczególności, iż wprowadzenie w błąd przez skazanego w istocie dotyczyło stanu przyszłego, co w konsekwencji doprowadziło do utrzymania w mocy zaskarżonego przez obrońcę wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 5 listopada 2018 r. Sąd Okręgowy nie rozpoznał sprawy w granicach apelacji, oparł rozstrzygnięcie jedynie o część zebranego w sprawie - niepełnego - materiału dowodowego oraz nienależycie wyjaśnił zasadność rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w granicach umożliwiających zrozumienie i poddanie merytorycznej kontroli podstaw tego rozstrzygnięcia zawartego ostatecznie w wyroku zmieniającym orzeczenie Sądu Rejonowego jedynie w zakresie wymiaru kary.

Podniesione powyżej naruszenia prawa karnego procesowego miały istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, albowiem doprowadziły do niewłaściwego zastosowania przepisu art. 286 § 1 k.k., wobec odniesienia normy art. 286 § 1 k.k. do działania skazanego w ramach lekkomyślności, sytuowanej w granicach, nie objętej hipotezą tego przepisu, nieumyślnej formy winy oraz przyjęcia, że wprowadzenie w błąd może dotyczyć stanu przyszłego”.

Obrońca podnosząc powyższy zarzut wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w G. oraz wyroku Sądu Rejonowego w T. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w T. w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy S. B. jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.,

Na wstępie należy zauważyć, że kasacja sporządzona przez obrońcę skazanego jest sformułowana w sposób nieprawidłowy i mało czytelny. Jeżeli bowiem przyjąć, że obrońca miał na myśli obrazę szeregu poszczególnych przepisów postępowania wskazanych w zarzucie, a dotyczących zbierania dowodów oraz ich oceny, to należy wskazać, że Sąd odwoławczy nie stosował tych przepisów, a więc należałoby przyjąć, że zarzut kasacji skierowany jest przeciwko

rozstrzygnięciu Sądu I instancji, który w całości przeprowadzał postępowanie dowodowe w sprawie. Jeżeli natomiast przyjąć, że intencją obrońcy było wykazanie, że w tym zakresie kontrola odwoławcza dokonana przez Sąd Okręgowy w G. była nieprawidłowa i dlatego wskazał również na naruszenie art. 433 k.p.k. i art. 457 § 3 k.k., to trzeba zwrócić obrońcy uwagę, że w apelacji stawiany był zarzut tylko i wyłącznie obrazy prawa materialnego tj. art. 286 § 1 k.k., a nie obrazy prawa procesowego, czy też błędu w ustaleniach faktycznych, chociaż prawidłowe odczytanie zarzutu apelacji i zaledwie kilku zdaniowego uzasadnienia wskazuje, że w istocie taki zarzut został postawiony. Wskazać więc należy, że Sąd odwoławczy prawidłowo odczytał ten zarzut i w sposób prawidłowy i rzetelny odniósł się do niego. Przede wszystkim zaakceptował on dokonane na podstawie prawidłowej oceny zeznań świadków, ustalenia faktyczne co do tego, że działania S. B. na każdym ich etapie charakteryzowała wola wprowadzenia pokrzywdzonych w błąd i doprowadzenia ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem celem uzyskania korzyści majątkowej oraz, że oskarżony w rzeczywistości nie miał w ogóle zamiaru zapłaty za zakupione towary. Obrońca forsując w kasacji tezę, że działanie skazanego może być postrzegane jedynie w ramach lekkomyślności, sytuowanej w granicach, nie objętej hipotezą przepisu art. 286 § 1 k.k. nieumyślnej formy winy, w istocie kwestionuje ustalenia faktyczne co do jego zamiaru, dokonane przez Sąd I instancji, który podkreślił, że S. B. działał z zamiarem bezpośrednim i swoją świadomością i wolą obejmował zarówno cel jak i sposób działania.

Rozstrzygnięcie o kosztach oparto o treść art. 636 § 1 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji postanowienia.